

O‘ZBEKISTONDA TA‘LIM VA TA‘LIMDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI O‘RNI**Abdullajonov Davronjon Shokirjon o‘g‘li**

Qo‘qon Universiteti kafedrası o‘qıtuvchısı,

Anonatsiya: Mazkur tezısa bugungi kunda O‘zkekıstonning ta‘lim tızımı haqıda va ta‘lim tızımıda nımalarga e‘tibor qaratilıshı haqıda ta‘lim ko‘pincha o‘qıtuvchılar rahbarlıgıda amalga oshırıladı haqıda keltırılıb o‘tıldı.

Kalit so‘zlar: ta‘lim, kadrlar, oliy ta‘lim, bakalavriat, iqtisod, magistratura, ta‘lim vazirligi, axborot, texnologiya

Kirish.

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari rivojlanishining zamonaviy jahon darajasi shundayki, respublikada jahon axborot makonining infratuzilmalari va milliy axborot-hisoblash tarmog‘i integratsiyasiga mos keluvchi milliy tizimni yaratish milliy iqtisodiyot, boshqarish, fan va ta‘lim samaradorligining muhim omili bo‘lmoqda.

O‘quv fanlari bo‘yicha elektron o‘quv vositalarining yaratilishi mazkur fanlarni o‘qitishda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatini yanada kengaytiradi.

Ayni shunday sa‘y-harakatlar amalga oshirilishi ta‘lim jarayoniga zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalarini keng tadbıq etishni yanada jadallashtirish, professor-o‘qıtuvchılarnı ilg‘or pedagogik bilimlar va texnologiyalar bilan qurollantirish, ularning mahoratini oshirish, xorijiy oliy ta‘lim muassasalari tajribasini chuqur o‘rganish hamda ulardagi samarali usul va vositalarnı milliy ta‘lim tizimimizga joriy etish imkonini yaratadi.

Multimedia tushunchasi 90-yillar boshida xayotimizga kirib keldi. Uning o‘zi nima degan savol tug‘ladi? Ko‘pgina mutaxassislar bu atamani turlicha tahlil qilishmoqda. Bizning fikrimizcha, mul‘timedia bu informatikaning dasturiy va texnikaviy vositalari asosida audio, video matn, grafika va animasiya effektlari asosida o‘quv materiallarini o‘quvchılarga yetkazib berishning mujassamlangan holdagi ko‘rinishidir.

Kompyuterlarning 70-yillarda ta‘lim sohasida keng qo‘llash yo‘lida urinishlar zoye ketganligi avvalambor ular unumdorligining nihoyatda pastligi bilan bog‘liq edi. Amaliyot shuni kursatmoqdaki, multimedia vositalari asosida o‘quvchılarnı o‘qıtish ikki barobar unumli va vaqtdan yutish mumkun. Multimedia vositalari asosida bilim olishda 30% gacha vaqtnı tejash mumkun bo‘lib, olingan bilimlar esa xotirada uzoq muddat saqlanib qoladi. Agar o‘quvchılar berilayetgan materiallarnı kurish asosida qabul qilsa, axborotni xotirada saqlash 25-30% oshadi. Bunga qushimcha sifatida o‘quv materiallari audio, video va grafika ko‘rinishda mujassamlashgan xolda berilsa, materiallarnı xotirada saqlab qolish 75% ortadi.

Darsliklardan foydalanilgandagi singari, multimedia vositalarini qo‘llashda ham ta‘lim strategiyasi ta‘lim jarayonida o‘qıtuvchi nafaqat axborotlarnı taqdim etish, balki ta‘lim oluvchılarga ko‘maklashish, qo‘llab-quvvatlash va jarayonni boshqarib borish bilan shug‘ullangandagina mazmunan boyitilishi mumkun.

TA‘LIMNI BOSHQARISH ORGANLARI

Ta'lim tizimining umumiy boshqaruvini Vazirlar Mahkamasi amalga oshiradi. Shuningdek, Vazirlar Mahkamasi alohida oliy ta'lim muassasasi, Toshkent Islom Universiteti, shuningdek xalqaro mashhur xorijiy OTMLar (MDU, Westminster Universiteti va hokazo) filiallarini bevosita boshqaradi.

O'zR O'OMTV tizimi

TASHKILY STRUKTURASI

Davlatimiz fuqarolarining bilim olishlari O'zbekiston Respublikasi konstitusiyasi bilan kafolatlangan. O'zbekiston Respublikasi yoshlar tarbiyasida ta'lim muhim ahamiyat kasb etadi. "Oliy ta'lim" atamasi zaminida iqtisod, fan, texnika va madaniyat sohasida faoliyat olib boruvchi, ish mobaynida ilm-fan, madaniyat, texnika yangiliklarini qo'llagan va o'z ustida ishlagan holda nazariy va amaliy muammolarni bartaraf etuvchi yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash tushuniladi.

Oliy ta'lim ikki bosqichdan iborat: bakalavriat va magistratura.

Bakalavriat

"Ta'lim to'g'risida" va "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi qonunlariga muvofiq, O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalarining bakalavriatiga talabalarni qabul qilish tartibi "Oliy ta'lim muassasalarining bakalavriatiga talabalarni qabul qilish tartibi to'g'risida Nizom" bilan, oliy ta'lim muassasalari talabalari o'qishini ko'chirish, qayta tiklash va o'qishdan chetlashtirish tartibi "Oliy ta'lim muassasalari talabalari o'qishini ko'chirish, qayta tiklash va o'qishdan chetlashtirish tartibi to'g'risida Nizom" bilan belgilanadi.

Bakalavriat – fundamental bilimlar beriladigan asosiy oliy ta'lim bo'lib, to'rt yil davom etuvchi oliy ta'limning yo'nalishlaridan biri. Bitiruvchilarga davlat attestatsiya natijalariga ko'ra, bakalavriyat ta'lim daturining oxirida tayyorlov yo'nalishiga ko'ra "bakalavr" akademiyak unvoni, munosib ko'krak nishoni va davlat namunasidagi diplom va uning ilovasi beriladi.

Xulosa:

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, O'zbekiston Respublikasida ta'limni shakllantirish va yanada rivojlantirish maqsadida bir qancha asosiy ishlar va chora-tadbirlar olib borilmoqda. Multimedia vositalari ta'lim berishni samarali va istiqbolli quroli bo'lib u o'qituvchiga an'anaviy ma'lumotlar manbaidan ko'ra keng ko'lamdagi ma'lumotlar taqdim etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Davronjon, A., & Gulmiraxon, K. (2022). WIDESPREAD INTRODUCTION OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE REAL SECTOR OF THE ECONOMY, AS WELL AS IN AGRICULTURE AND WATER MANAGEMENT. *World Economics and Finance Bulletin*, 9, 167-172.
2. Abdullajonov, D. S. O., & Kasimova, G. K. Q. (2022). DEVELOP A TRAINING PROGRAM FOR YOUNG PROFESSIONALS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS, WHICH IS THE CORE OF CYBERSECURITY. *Academic research in educational sciences*, 3(6), 185-192.
3. Shokirjon o'g'li, A. D. (2023). AXBOROT TEXNOLOGIYALARI SOHASIDA ILMIY IZLANISHLAR OLIB BORISH TENDENSIYALARI. *QO 'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI*, 1223-1227.

4. Abdullajonov, D., & Qosimova, G. (2022). OZBEKISTONDA KIBERXAVSIZLIK VA RAQAMLI IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING AXBOROT JAMIYATI SHAKLLANISHIDAGI ORNI. *Евразийский журнал математической теории и компьютерных наук*, 2(13), 29-37.
5. Shokirjon o‘g‘li, A. D., & Solijon o‘g‘li, T. U. (2022). The Application of Digital Technologies to Enterprises and Organizations Will Help Reduce Social and Economic Costs. *Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching*, 4, 131-140.
6. Abdullajonov, D. (2021). RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ORQALI YANGI O‘ZBEKISTONNING IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISH, RAQAMLI IQTISODIYOTNING ISTIQBOLLARI. *Экономика и социум*, (12-1 (91)), 28-33.
7. Абдуллажонов, Д. Ш., & Одилов, А. (2023). ОСНОВЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ РНР И БД. *Results of National Scientific Research International Journal*, 2(11), 229-241.
8. Shokirjon o‘g‘li, A. D., & SHerqo‘ziyevna, T. M. (2023). KOMPYUTERNING MANTIQUIY ISHLASH PRINSIPI. *QO ‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI*, 1268-1269.
9. Olimov, I. (2023). DEVELOPMENT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN OUR COUNTRY ALONG WITH INTERNET TECHNOLOGY INNOVATIONS. *Modern Scientific Research International Scientific Journal*, 1(2), 210-216.
10. Surayyoxon, M., & Davronjon, A. (2023). BUGUNGI KUNDA TALIMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING AFZALLIKLARI VA KAMCHILIKLARI. *QO ‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI*, 1210-1212.
11. Mulaydinov, F. M., & qizi Qosimova, G. Q. (2022). QISHLOQ XOJALIGIDA MEXNAT BALANSI VA UNING MEXNAT RESURSLARIDAN UNUMLI FOYDALANISHDAGI ROLI. *Results of National Scientific Research International Journal*, 1(9), 587-592.
12. Otto, M., & Thornton, J. (2023). JAHON IQTISODIYOTI VA XALQARO MUNOSABATLAR. *QO ‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI*, 216-219.
13. Abdullajonov, D., & Qosimova, G. (2022). O ‘ZBEKISTONDA MASOFAVIY TA ‘LIMINI TASHKIL ETISH VA RIVOJLANTIRISH. *Евразийский журнал академических исследований*, 2(13), 1402-1407.
14. Universiteti, O. A. Q. Q., & Davronjon, A. (2023). BUGUNGI KUNDA DASTURLASH TIL VA UNING BOSHQARUVDAGI ROLI. *QO ‘QON UNIVERSITETI XABARNOMASI*, 1193-1194.